

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, IČ 67010041, se sídlem Cejl 48/50, Brno, proti **žalovanému: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří**, se sídlem Michalská 260/14, Litoměřice, za účasti **osob zúčastněných na řízení: 1) Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, a **2) Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 – Žižkov, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2011, č.j. 00282/CS/2011, řízení č. SR/0007/CS/11,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří ze dne 24.2.2011, č.j. 00282/CS/2011, řízení č. SR/0007/CS/11, a rozhodnutí Obecního úřadu Řehlovice ze dne 25.11.2010, č.j. Dvo/1819/10, se **pro nezákonnost a vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení v částce **2 053,- Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2011, č.j. 00282/CS/2011, řízení č. SR/0007/CS/11, kterým bylo změněno rozhodnutí Obecního úřadu Řehlovice ze dne 25.11.2010, č.j. Dvo/1819/10, ve věci povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, kterým bylo vydáno povolení ke kácení 410 ks stromů a 598 m² keřů rostoucích mimo les a současně byla uložena náhradní výsadba 3 690 ks dřevin, a to tak, že byla odstraněna zřejmá nesprávnost písemného vyhotovení rozhodnutí, když namísto správného počtu náhradní výsadby dubu zimního na parcele 137/1 v k.ú.

Řehlovice ve výši 1020 ks byl v prvostupňovém rozhodnutí uveden chybný údaj 2040 ks. Současně se žalobce domáhal zrušení i výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

V úvodu své žaloby se žalobce vyjadřuje k otázce jeho aktivní legitimace k podání dané žaloby. Poukazuje na skutečnost, že je organizační jednotkou občanského sdružení Děti Země s vlastní právní subjektivitou. Účastnil se předmětného správního řízení na základě § 70 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody (dále jen „zákon o ochraně krajiny“). Svoji aktivní žalobní legitimaci dovozuje žalobce z možnosti přímé aplikace směrnice Rady 85/337/EHS. Dále dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci z ustanovení čl. 9 odst. 3 a 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“). Z obou výše uvedených pramenů žalobce dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), k přezkumu rozhodnutí správních orgánů jak z hlediska dodržení procesních předpisů, tak i z hlediska dodržení hmotněprávních ustanovení zákonů. Dále žalobce trvá na tom, že jeho aktivní žalobní legitimace vyplývá rovněž z ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s., neboť byl postupem žalovaného na svých procesních právech dotčen takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce namítá, že v době vydání prvostupňového rozhodnutí chyběl závažný důvod pro povolení kácení mimolesních dřevin, neboť trasa dálnice D8 v předmětném místě neměla žádné pravomocné územní rozhodnutí. Tím došlo dle žalobce k porušení § 8 odst. 1 zákona o ochraně krajiny. V souvislosti s touto námitkou žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.8.2008, č.j. 4 As 20/2008-84, ve kterém se soud zbýval obdobnou otázkou. Prvoinstanční orgán k této problematice k námitce žalobce pouze uvedl, že stavba dálnice D8-0805 je ve svém úseku přes katastr Řehlovice vedena v územním plánu obce jako veřejně prospěšná stavba, na některé části této stavby je již vydáno pravomocné územní rozhodnutí a v určitých úsecích se již staví. Prvoinstanční orgán tedy konstatoval, že pokud je stavba rozestavěna, tak je logické, že chybějící územní rozhodnutí bude jistě dodatečně vydáno. Pokud by se na toto územní rozhodnutí čekalo, došlo by dle prvoinstančního orgánu ke zdržení výstavby. Dle žalobce se s těmito závěry ztotožnil i žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí. Postoj správních orgánů považuje žalobce za nepřijatelný. Domnívá se, že se žalovaný přezkoumatelným způsobem nevypořádal odvolací s námitkou žalobce, neboť nijak nereagoval na žalobce předložený důkaz spočívající ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Dále žalobce trvá na tom, že jedině v případě již vydaného územního rozhodnutí má orgán ochrany přírody doloženo, že záměr s nadmístním významem, jako je dálnice, je v souladu s příslušným územním plánem velkého územního celku či se zásadami územního rozvoje příslušného kraje, že byly odstraněny všechny nežádoucí a nezákonné střety v území a že byly vypořádány všechny závažné újmy dotčených vlastníků nemovitostí a veřejných zájmů. Bez příslušného územního rozhodnutí totiž dle žalobce není zřejmé, zda je nezbytné všechny požadované dřeviny vykácet, resp. zda nelze záměr realizovat tak, že by se část záměru změnila a některé dřeviny by mohly být zachovány. Dle žalobce je nelogické, aby záměry vedené jako veřejně prospěšné stavby měly tak významné privilegium, že pro vydání povolení ke kácení mimolesních dřevin nemusejí dokládat pravomocné územní rozhodnutí, čímž by byli dle žalobce zvýhodněni jen žadatelé, kteří zastupují stát. Žalobce rovněž poukázal na skutečnost, že ze spisu není nijak zřejmé, které stavební objekty, pro které se povolení ke kácení vydalo, mají územní rozhodnutí a které nikoli. Žalobce zdůraznil, že

územní rozhodnutí pro celý záměr zrušil Krajský soud v Ústí nad Labem svým rozsudkem ze dne 17.6.2010, č.j. 15 Ca 91/2008-465. Žalobce namítá i nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí i z toho důvodu, že z rozhodnutí ani ze správního spisu není patrné, které stavební objekty pravomocným stavebním povolením disponují a které nikoli. Dle žalobce došlo ze strany žalovaného potvrzením prvostupňového rozhodnutí k porušení § 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť tím porušil právo žalovaného vyjádřit se k otázce doložení vážného důvodu pro kácení mimolesních dřevin, neboť uváděné důvody jsou dle žalobce nezákonné a diskriminující vůči žadatelům, jejichž záměry nemají statut veřejně prospěšné stavby.

Dále žalobce namítá, že smrk ztepilý a borovice lesní, které mají být dle žalobou napadeného rozhodnutí vysazeny na parcelách č. 137/1 a č. 137/25 v k.ú. Řehlovice nejsou místně původní druhy dřevin, neboť jejich přirozené stanoviště se nachází v úplně jiných vegetačních stupních a na jiných podložích. Žalobce tvá na tom, že dle § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je na celém území chráněné krajinné oblasti zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin. Výjimky z tohoto zákazu povoluje dle § 43 zákona o ochraně krajiny v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. Žalobce trvá na tom, že cílem § 26 odst. 1 zákona o ochraně krajiny je, aby se na území chráněné krajinné oblasti bez příslušné výjimky nevysazovaly geograficky nepůvodní druhy rostlin, a to bez ohledu na to, zda se někdy v minulosti před účinností zákona o ochraně krajiny tyto druhy v dané oblasti již pěstovaly. Žalobce trvá na tom, že v daném případě jsou smrk ztepilý a borovice lesní místně nepůvodními druhy z hlediska jejich stanoviště, neboť přirozeným stanovištěm smrku ztepilého jsou oblasti ve vyšších nadmořských výškách, než je okolí Řehlovic, a borovice lesní pak má původní stanoviště na kyselých zeminách písčitého charakteru a nikoli na hlinitých zásaditých čedičových zvětralínách. Navíc poukazuje žalobce i na skutečnost, že oba druhy jsou i velmi náchylné na emise z výfukových plynů automobilů. Poukazuje i na konstatování samotného žalovaného, který v rozhodnutí uvedl, že pro oba druhy stromů uvedené stanoviště není ideálním stanovištěm. Žalobce trvá na tom, že příslušné orgány měly vybrat pro náhradní výsadbu dřeviny, které jsou z hlediska jejich stanoviště skutečně vhodnými a budou tak opravdu vitální, aby mohly plnit i jiné než přírodní funkce. Žalobce rovněž namítá nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť ze správního spisu nevyplývá, že výsadba smrku ztepilého a borovice lesní na příslušných parcelách je z hlediska stanovištních podmínek prokazatelně přijatelná a že tyto stromy se skutečně uchytí a budou vitální. Dále není ve spise dle žalobce doloženo, že automobilovým provozem budou překročeny limity prachu a hluku v okolí obce Řehlovic, že hluk a prašnost nelze snížit jiným efektivním způsobem a že případnou hlučnost a prašnost nelze omezit prostřednictvím místně původních druhů listnatých stromů. Tvzení žalovaného, že protihluková a protiprachová funkce výsadby uvedených druhů stromů na prokazatelně nevhodných stanovištích, je dle žalobce nepřezkoumatelné, neboť není zřejmé, z jakých podkladů či odborných stanovisek správní orgány vycházely.

Dále žalobce namítá neurčitost a nekontrolovatelnost uložené náhradní výsadby, neboť v prvostupňovém rozhodnutí, které bylo žalovaným rozhodnutím v dané části potvrzeno, je uvedeno, že podél obou stran silnice proběhne náhradní výsadba, přičemž žadatel si může vybrat ze 16 druhů dřevin dle seznamu a má celkem vysadit 510 kusů stromů. Žalobce namítá, že takto vymezená náhradní výsadba je nekonkrétní a neurčitá i s přihlédnutím ke skutečnosti, že samotný žadatel si může rozhodnout na základě vlastní úvahy bez účasti dalších účastníků řízení po skončení příslušného správního řízení o druhové skladbě výsadby.

Tímto postupem byl žalobce zbaven možnosti hájit svá práva dle § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny a zbaven možnosti ovlivnění výsledné podoby realizace předmětného správního rozhodnutí. Žalobce v tomto případě nijak nezpochybňuje množství stromů pro náhradní výsadbu ani seznam druhů, ale považuje za nepřijatelné, aby mimo předmětné správní řízení bylo možno vést nějaké „dohadovací“ řízení mezi žadatelem a majitelem příslušné parcely určené pro náhradní výsadbu o tom, kolik kusů a jakého druhu dřevin se má kde vysadit. Trvá na tom, že tyto skutečnosti musí být jasné již na konci správního řízení. Poukazuje na ustanovení § 68 odst. 2 správního řádu, dle kterého správní rozhodnutí musí obsahovat jiné údaje potřebné k jeho řádnému splnění. V daném případě musí rozhodnutí obsahovat jednoznačné stanovení druhů dřevin a kolik kusů a na jaké parcele se mají vysázet, aby plnění rozhodnutí bylo kontrolovatelné a vymáhatelné. Žalobce předložil správním orgánům rozhodnutí Ministerstva životního prostředí v obdobné věci, ale žalovaný se k tomuto podkladu dle žalobce odmítl vyjádřit. V tomto směru tedy žalobce považuje žalobou napadené rozhodnutí opět za nepřezkoumatelné.

Žalobce rovněž namítal absenci podkladu pro finanční hodnocení přírodní kvality kácených dřevin. Žalobce zdůraznil, že v daném případě byla hodnota kácených stromů oceněna znalcem v oboru ekonomiky a stavebnictví a není z žádného podkladu patrné, proč tento znalec paušálně snížil hodnotu kácených dřevin o 80-90 % z důvodu stanoviště. Rovněž poukázal na hrubé členění stromů z hlediska jejich věku. K tvrzení žalovaného, že cena kácených dřevin byla stanovena na základě odborného ohodnocení provedeného přímo správními orgány, žalobce podotkl, že ze správního spisu nevyplývá, na základě jakých úvah či podkladů správní orgán „odborně ohodnotil“, že náhradní výsadba má být provedena právě ve stanoveném rozsahu. V prvostupňovém rozhodnutí je pouze uvedeno, že 10 m² vykácených keřů odpovídá 1 ks nově vysázeného stromu a že počet 3690 ks stromů jako náhradní výsadba je přiměřený za způsobenou ekologickou újmu. Žalobce zdůraznil, že běžným postupem při stanovení ceny kácených dřevin je stanovení znalce na dřeviny (dendrologa), který jednak popíše stav kácených dřevin dle jejich umístění v mapě a jednak vypočítá jejich cenu na základě jejich stáří, druhu a zdraví. Zákon o ochraně krajiny sice výslovně odborný posudek nepožaduje, ale dle žalobce § 3 správního řádu předpokládá, že správní orgán bude rozhodovat na základě stavu, o němž nejsou žádné pochybnosti. Dle žalobce si lze jen stěží představit, že by žadatel nechal na správním orgánu a jeho odborných znalostech, aby si sám dle mapy zjistil, o jaké dřeviny jde, jakého jsou druhu, jaké mají rozměry, jak jsou zdravé a případně jakou mají cenu a případně odhadem určil, jak rozsáhlá bude náhradní výsadba. Žalobce trvá na tom, že prvostupňový orgán rozhodl ve věci bez toho, aby měl ve spise příslušný relevantní podklad od odborníka či soudního znalce. Žalobce trvá na tom, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 68 odst. 3 a § 50 odst. 1 správního řádu, neboť není zřejmé, jakým způsobem správní orgán „odborně odhadl“ množství uložené výsadby, pokud nebyl předložený znalecký posudek od osoby, která je znalcem oboru dendrologie. Je totiž obvyklé, že na základě zjištěné ceny vykácených dřevin se stanoví náhradní výsadba ve stejné hodnotě. Pokud však v daném případě byla cena kácených dřevin stanovena na hodnotu 229 000,- Kč a cena vysazovaných stromů při hodnotě 800,- Kč za kus odpovídá cca 2 950 000,- Kč, je dle žalobce počet náhradní výsadby nadhodnocený. Rozsah uložené výsadby dle žalobce tedy nemá oporu ve správním spise a ani není zřejmé, jak k ní správní orgány došly.

Zároveň žalobce trvá na tom, že uložení náhradní výsadby dle § 9 zákona o ochraně krajiny při neexistenci zákona stanovujícího možnost odvádět finanční odvod do rozpočtu obce za ekologickou újmu, je povinností správních orgánů vždy ukládat přiměřenou, jasnou,

vymahatelnou a kontrolovatelnou náhradní výsadbu. V žádném případě nejde pouze o možnost závisející na úvaze správního orgánu.

Žalovaný ve svém obsáhlém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

K námitce týkající se absence závažného důvodu ke kácení žalovaný uvedl následující. V § 8 odst. 1 zákona o ochraně krajiny je uvedeno, že povolení kácení dřevin lze povolit ze závažných důvodů. Co je takovými závažnými důvody závisí na správní úvaze správního orgánu. Zákon neukládá nutnost existence pravomocného územního rozhodnutí o umístění stavby. Žalovaný při svém rozhodování vycházel mimo jiné ze skutečnosti, že v současné době jsou vydána pravomocná povolení pro téměř 14 km trasy dálnice z celkové délky 16,42 km, na základě nichž je stavba v současné době realizována. Protože je větší část stavby již realizována na základě pravomocných stavebních povolení a stavba je v souladu s územním plánem, není pravděpodobné, ani logické, že by na zbývajících část trasy nebylo vydáno povolení, neboť jednotlivé stavby jsou nedílnou součástí celku – dálnice D8 – 080, a samostatně bez vzájemného propojení postrádají smysl i logiku. Žalovaný trvá na tom, že i když stavební povolení nebyla založena ve spise, přesto existovala a jejich existence byla prvoinstančním orgánem známa, neboť vystupuje v daných řízeních jako účastník řízení. K námitkám žalobce uplatněným ve správním řízení žalovaný poznamenal, že skutečnost, že žalobce uplatnil námitky ve správním řízení, ještě automaticky neznamená, že jim bude vyhověno. K argumentaci rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21.8.2008, č.j. 4 As 20/2008-84, žalovaný uvedl, že v případě posuzovaném daným rozsudkem se jednalo o naprosto odlišné, jednotlivé, samostatné stavby, které se diametrálně odlišují od projednávaného případu, neboť zde se jedná o několik staveb vzájemně propojených, na sobě závislých, z nichž větší část je již v současné době realizována. Žalobce trvá na tom, že na námitky žalobce v žalobou napadeném rozhodnutí reagoval a řádně se s nimi vypořádal. Námitku žalobce, že některé dřeviny rostoucí podle Záhořského potoka navržené ke kácení by mohly být zachovány, je dle žalovaného čistě hypotetická, což vyplývá i z podkladů řízení, neboť součástí podkladů je i složka „Aktualizace soupisu likvidované mimolesní zeleně“, v jejíž výkresové části jsou mimo jiné vyznačeny geometricky zaměřené hranice trvalého záboru pro stavbu, které prakticky kopírují navrhované těleso náspu dálnice, včetně doprovodných komunikací a mostů. Dřeviny zmiňované žalobcem se nachází uvnitř tohoto trvalého záboru. K žalobcovu návrhu jiné varianty technického řešení plánované stavby (umístění okraje dálnice na ochranné zídce namísto náspu), žalovaný konstatuje, že případné úpravy či změny technického řešení stavby nejsou předmětem řízení ve věci povolování kácení dřevin rostoucích mimo les.

Žalovaný rovněž trvá na tom, že neporušil právo žalobce vyjádřit se k věci dle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce měl v průběhu celého správního řízení možnost se k věci vyjádřit, což učinil a měl právo se proti rozhodnutí správního orgánu odvolat, což rovněž učinil.

K námitce žalobce týkající se výsadby geograficky nepůvodních druhů dřevin bez udělení výjimky, uvádí žalovaný následující. Žalovaný trvá na tom, že smrk ztepilý a borovice lesní nelze v rámci Chráněné krajinné oblasti České středohoří považovat za geograficky nepůvodní druhy dřevin. Nepůvodnost uvedených druhů z hlediska jejich stanoviště není dle žalovaného v rozporu se zákonem na ochranu krajiny. Žalobce dle žalovaného nepřipustně

směšuje pojmy „geograficky nepůvodní druh“ a „stanovištně nevhodný druh“. Rozšiřující způsob interpretace pojmu „geograficky nepůvodní druh“, provedený žalobcem, nemá dle žalovaného oporu v zákonné úpravě. Za geograficky nepůvodní druhy rostlin je třeba považovat takové druhy, které nejsou součástí přirozených společenstev daného regionu. V rámci hercýnské provincie, v regionu Podkrušnohoří, do kterého předmětné území patří, jsou jak smrk ztepilý tak i borovice lesní druhy původní, tedy druhy, které se v přírodě tohoto regionu přirozeně vyskytují. Při stanovení náhradní výsadby správní orgán vycházel z místních podmínek dané lokality a při rozhodování přihlédl k druhové skladbě dřevin v lokalitě již dříve vysazených, mimo jiné i smrku ztepilého a borovice lesní, které v předmětné lokalitě již několik let zdárně rostou a jsou vitální, takže není důvod předpokládat, že další stromky těchto druhů nebudou prosperovat, naopak je dle žalovaného předpoklad, že spolu s ostatními druhy dřevin na stanovišti budou plnit protihlukovou a protiprašnou funkci. Žalovaný trvá na tom, že míra zvýšení hlučnosti a prašnosti není v dané věci podstatná a není ani předmětem tohoto řízení. Je obecně známo, že zejména jehličnaté dřeviny mimo jiné plní i protihlukovou a protiprašnou funkci, a to ve větším rozsahu než listnaté stromy zejména v zimním období. Rovněž je nepochybné, že provoz dálnice vždy způsobuje nárůst hluku a prašnosti. Výsadba uvedených stromů v oblasti mezi dálnicí a obcí Řehlovice je tedy dle žalovaného zcela logická.

K námitce týkající se neurčitosti a nekonkrétnosti uložené náhradní výsadby žalovaný uvedl následující. Žalovaný trvá na tom, že z díkce § 9 zákona o ochraně přírody vyplývá, že uložení přiměřené náhradní výsadby je možností a nikoli povinností orgánu ochrany přírody. Přiměřenost náhradní výsadby není zákonem ani jiným právním předpisem definována; je tedy na správním orgánu, aby tuto přiměřenost posoudil, vyhodnotil a svůj postup odůvodnil. Zdůraznil, že způsobená ekologická újma nemusí být ani kompenzovaná v plném rozsahu. Dle žalovaného je nutno připustit, že by mohla být kompenzovaná i jen zčásti. Proto také není dle jeho názoru nutné znalecké vyčíslení výše ekologické újmy. Pojem „přiměřená“ náhradní výsadba je dle žalovaného nutno vykládat k ochraně účastníků řízení, tedy žadatelů o kácení, tedy jako limitující orgán ochrany přírody před tím, aby ukládaná povinnost nebyla nepřiměřeně tvrdá. Samotné ustanovení § 9 zákona o ochraně krajiny ani prováděcí vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně krajiny, dle žalovaného nestanovují požadavky na náležitosti výroku v daném řízení. Výrok tedy musí být v souladu s obecnou úpravou správního rozhodnutí jasný, jednoznačný a vrchnostenský. Napadený výrok mimo jiné uvádí počty dřevin k výsadbě na devíti pozemcích, přičemž je definována taktéž druhová skladba dřevin, složená jak z ovocných druhů dřevin tak druhů neovocných. Skutečnost, že správní orgán nedefinoval náhradní výsadbu co do konkrétního počtu a konkrétní druhové skladby na každý jednotlivý pozemek, nepovažuje žalovaný za pochybení. Druhové skladby dřevin budou definovány při výsadbě dle konkrétního místa a typu již vysazených stromů v daném místě. Žalovaný poznamenal, že musel zohlednit i skutečnost, že získat kvalitní sadební materiál místního původu v daném množství může být někdy problematické. Žalovaný trvá na tom, že předmětný výrok je konkrétní, jasný, zpětně kontrolovatelný a vymahatelný. Dále zdůraznil, že potřebu náhradní výsadby dřevin ke kompenzaci ekologické újmy je v daném případě možno označit za veřejný zájem. Uvedení přesných počtů jednotlivých druhů dřevin na jednotlivých parcelách nemůže mít a dle žalovaného ani nemá žádný vliv na práva žalobce.

K námitce týkající se absence podkladu pro finanční hodnocení přírodní kvality kácených dřevin žalovaný uvádí následující. Žalovaný uvádí, že správní orgán má podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně krajiny vyhodnotit funkční a estetický význam dřevin a posoudit závažnost důvodů ke kácení, avšak zákon nepředepisuje, jakým způsobem má být tato povinnost splněna. Žalovaný je toho názoru, že správní orgány dostatečně vyhodnotily aktuální stav stromů včetně jejich funkce a absence znaleckého posudku znalce v oboru dendrologie nemůže bránit zjištění stavu věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Podle § 56 správního řádu správní orgán ustanovuje znalce pouze tehdy, nemají-li úřední osoby potřebné odborné znalosti a nelze-li odborné posouzení opatřit od jiného správního orgánu. V tomto případě má žalovaný dostatek odborných znalostí, a proto nebylo třeba znalce ustanovovat. Žalovaný trvá na tom, že byl v daném případě zjištěn stav věci v nezbytném rozsahu. K nutnosti zjistit cenu kácených dřevin žalovaný uvádí, že dle jeho názoru nemusí být vždy stanovena kompenzace ekologické újmy v plném rozsahu, a proto není nezbytně nutné přesné vyčíslení ekologické újmy vzniklé kácením dřevin. Je tedy věcí správního uvážení příslušného orgánu, jak v otázce uložení náhradní výsadby v konkrétním případě rozhodne. Žalovaný opakovaně zdůraznil, že posudek znalce z oboru dendrologie ve vztahu k určení ceny kácených dřevin není zákonem předepsaným podkladem k rozhodnutí v dané věci. Rovněž uvedl, že při stanovení rozsahu náhradní výsadby se nemusí nutně vždy vycházet z ceny vykácených dřevin. Dle žalovaného je vždy věcí správního uvážení příslušného orgánu, jak v otázce uložení náhradní výsadby rozhodne. Žalovaný poukázal rovněž na skutečnost, že žalobce v daném řízení požadoval stanovení náhradní výsadby v rozsahu 3-5 násobku vykácených dřevin a předmětným rozhodnutím byla stanovena náhradní výsadba v rozsahu 6 násobku.

Žalovaný obecně trvá na tom, že předmětná správní rozhodnutí byla vydána v souladu se zákonem a jsou plně přezkoumatelná, řádně odůvodněná a netrpí ani jinou právní vadou. V rámci správního řízení dle jeho názoru nedošlo k porušení procesních předpisů a byla plně respektována žalobcova procesní práva včetně jeho práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí zakotveného v ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které nad rámec žaloby uvedl následující.

K námitce týkající se absence závažného důvodu ke kácení žalobce uvedl, že je nutno odmítnout právní názor žalovaného, že pro povolení kácení mimolesních dřevin postačuje, pokud žadatel má územní rozhodnutí či stavební povolení pro zcela jiné části svého záměru. Žalobce trvá na tom, že pokud si žadatel svůj závěr rozdělil na několik částí a žádá o povolení ke kácení po částech, pak také musí správní orgán zkoumat závažné důvody právě pro tu část záměru, o níž žadatel požádal. Prvostupňovému správnímu orgánu dle žalobce nic nebránilo v tom, aby řízení o kácení mimolesních dřevin přerušil do doby, než žadatel předloží územní rozhodnutí. Pokud tak neučinil, rozhodl dle žalobce předčasně. Zdůraznil, že pro předmětný záměr žadatele bylo pravomocné územní rozhodnutí a stavební povolení vydáno až dne 20.4.2012, tedy 14 měsíců po vydání napadeného rozhodnutí a 17 měsíců od vydání prvostupňového rozhodnutí.

K námitce týkající se výsadby geograficky nepůvodních druhů dřevin bez udělení výjimky žalobce uvedl, že ve spise není odborně doloženo, jaké stanoviště má stavební firma pro předmětné druhy zde nepůvodních dřevin uměle vytvořit. Podle žalobce by bylo logické, aby žadatel do spisu vložil takovou odbornou studii, která vytipuje okruh druhů dřevin, které

jsou jednak stanovištně vhodné, jaké má mít stanoviště vlastnosti a která určí i to, zda dřeviny budou plnit i protihlukovou a protiprašnou funkci. Dle žalovaného nelze z obsahu správního rozhodnutí zjistit, proč má být na ochranný val podél silnice vysázen právě smrk ztepilý a borovice lesní a proč v právě uložených počtech. Žalobce zdůraznil, že jde o výsadbu nepůvodních dřevin v extravilánu obce.

K námitce týkající se neurčitosti a nekonkrétnosti uložené náhradní výsadby uvedl, že trvá na tom, že náhradní výsadba musí být uložena vždy a nezávisí to pouze na správním uvážení správního orgánu a na konci správního řízení musí být náhradní výsadba jednoznačně určena nezpochybnitelným a kontrolovatelným způsobem. Je nepřipustné, aby po skončení správního řízení zůstalo nejasné, který druh dřevin a kde se bude sázet.

K námitce týkající se absence podkladu pro finanční hodnocení přírodní kvality kácených dřevin uvedl žalobce, že podstatou tohoto žalobního bodu je skutečnost, že z žalobou napadeného rozhodnutí není přezkoumatelně zřejmé, na základě čeho oba správní orgány vyhodnotily estetický a funkční význam kácených dřevin a na základě čeho pak uložily přiměřenou náhradní výsadbu za vykácených 410 ks dřevin a keřů na ploše 598 m² a jak byl určen počet dřevin jako náhradní výsadby. Pokud prvostupňový orgán nepotřeboval pro zhodnocení uvedené skutečnosti znalecký posudek, měl sám přezkoumatelně doložit, jakým věrohodným způsobem určil hodnotu kácených dřevin a jak určil počet dřevin pro náhradní výsadbu. Hodnocení funkčního a estetického významu kácených dřevin je dle žalobce v prvostupňovém rozhodnutí zcela nedostatečné a nepřezkoumatelné a nelze určit, jak správní orgán dospěl k počtu dřevin k náhradní výsadbě. Dále poukázal na rozpory v počtu dřevin, které navrhoval ke kácení žadatel dle soupisu likvidované zeleně a počtu dřevin, o jejichž kácení bylo skutečně rozhodnuto.

Ředitelství silnic a dálnic ČR a Státní pozemkový úřad jako osoby zúčastněné na řízení se k věci písemně nevyjádřily.

Přípisem ze dne 24.7.2012 se do daného řízení jako osoba zúčastněná na řízení přihlásil Pozemkový fond České republiky. Pozemkový fond České republiky byl však zákonem č. 503/2013 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ke dni 1.1.2013 zrušen a dle § 22 odst. 1 citovaného zákona do jeho práv a povinností vstoupila Česká republika a k výkonu těchto práv a povinností je příslušný Státní pozemkový úřad. Proto nadále vystupuje v daném řízení Státní pozemkový úřad jako osoba zúčastněná na řízení namísto dosavadního Pozemkového fondu České republiky.

Primárně se soud zabýval otázkou aktivní žalobní legitimace žalobce.

Ve vztahu k možné aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s.ř.s. soud uvádí následující. V ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. je uvedeno, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Pro možnost domáhat se aktivní žalobní legitimace dle tohoto ustanovení je nezbytně nutné, aby subjekt dovolávající se tohoto oprávnění byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva. V tomto směru soud poukazuje na bohatou a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010, č.j. 7 As 2/2009-80, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 2061/2010, rozhodnutí ze dne 2.9.2009, č.j. 1 As 40/2009-251, rozhodnutí ze dne 7.12.2005, 3 As 8/2005-

118, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 825/2006), ze které dle soudu jednoznačně vyplývá, že žalobce jakožto občanské sdružení, jehož hlavním cílem a posláním je dle jeho platných stanov ochrana přírody a krajiny, není nositelem hmotných práv. S tímto názorem koresponduje i názor Ústavního soudu vyjádřený v nálezu ze dne 6.1.1998, sp. zn. I. ÚS 282/97, kde je uvedeno, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které – na rozdíl od právnických osob – podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.

Vzhledem k výše uvedenému tedy soud konstatuje, že žalobce se nemůže v daném řízení domáhat své aktivní žalobní legitimace s odkazem na ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.

Dále žalobce dovozoval svoji žalobní legitimaci s přihlédnutím k obsahu Aarhuské úmluvy a popřípadě v souvislosti s odkazem na směrnici Rady 85/337/EHS. I v otázce této žalobní legitimace se soud ztotožnil s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 61/2010-98, rozsudek ze dne 6.8.2009, č.j. 9 As 88/2008-316, nebo rozsudek ze dne 3.3.2011, č.j. 1 As 7/2011-397). Z těchto rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že Aarhuská úmluva nemá povahu „self-executing“ smlouvy, tzn. smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Ačkoli tedy Aarhuská úmluva nesporně patří do kategorie mezinárodních smluv, které jsou součástí českého právního řádu (tato úmluva byla publikována pod č. 124/2004 Sb.m.s., splňuje podmínky stanovené čl. 10 Ústavy České republiky), v případě, že by stanovila něco jiného než zákon, nebylo by možno uplatnit pravidlo o aplikační přednosti této mezinárodní smlouvy před zákonem. Podle čl. 2 bodu 5 Aarhuské úmluvy se za „dotčenou veřejnost“ považuje veřejnost, která je nebo může být ovlivněna environmentálním rozhodováním, anebo která má na tomto rozhodování určitý zájem, přičemž pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem. Judikatorně pak bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby byly považovány za dotčenou veřejnost a měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy. Aktivní legitimaci občanského sdružení tedy nelze dovozovat přímo z Aarhuské úmluvy.

Dle názoru soudu rovněž nelze aktivní žalobní legitimaci žalobce dovozovat přímo ze směrnice Rady 85/337/EHS. Aby mohla být žalobní legitimace žalobce dovozována přímo z uvedené směrnice, musely by dle soudu být splněny podmínky pro přímý účinek této směrnice. K tomu by došlo, pokud by uvedená směrnice nebyla ve stanovené lhůtě řádně implementována do vnitrostátního právního řádu. Dle názoru soudu došlo k řádné implementaci uvedené směrnice. Implementace této směrnice se projevuje dle soudu zejména v ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny, který umožňuje přístup dotčené veřejnosti k informacím a do příslušných správních řízení a odvozeně přes účastenství ve správním řízení i možnost dovolávat se příslušného soudního přezkumu velice široce a stanoví pouhou minimalistickou podmínku o tyto informace jednoduchým způsobem požádat a do předmětných správních řízení se po obdržení informace o jejich vedení přihlásit. Rovněž se implementace projevuje dle soudu v ustanovení § 23 zák. č. 100/2001 Sb., které umožňuje za splnění konkrétních podmínek občanským sdružením účastenství v navazujících správních řízeních, ve kterých bylo využito dokumentace nebo posudku, a rovněž umožňuje domáhat se občanským sdružením, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, v rámci soudního přezkumu zrušení rozhodnutí navazujícího na oznámení, dokumentaci či posudek. Dle názoru soudu tedy nejsou dány podmínky, aby se žalobce mohl domáhat aktivní legitimace přímo s odkazem na citovanou směrnici.

Dle názoru soudu tedy nelze vzhledem k výše uvedenému v žalobcově případě dovozovat s odkazem na Aarhuskou úmluvu nebo na směrnici Rady 85/337/EHS jeho aktivní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. ani ustanovení § 66 odst. 3 s.ř.s.

Naopak soud souhlasí s názorem žalobce, že je dána jeho aktivní žalobní legitimace ve smyslu § 65 odst. 2 s.ř.s. V citovaném ustanovení je uvedeno, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odst. 1 citovaného ustanovení, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Při podávání procesních námitek se žalobce musí pohybovat v mezích svého předmětu činnosti, který vyplývá z jeho stanov, tj. přípustné jsou z jeho strany jen takové námitky, které se týkají ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Samy stanovky však nemohou účastnictví žalobce ve správním řízení založit. Další nutnou podmínkou pro přiznání postavení účastníka ve správním řízení je existence zákonného ustanovení, které přiznává občanským sdružením jako právnickým osobám v souvislosti s některou z činností v těchto stanovách uvedenou účastnictví ve správních a navazujících soudních řízeních. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobce byl účastníkem řízení na základě splnění podmínek uvedených v § 70 zákona o ochraně krajiny. Žalobce ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce není k žalobě oprávněn podle § 65 odst. 1 s.ř.s., byla již konstatována výše. Dle názoru soudu byly tedy naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti a žalobci náleží aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s.ř.s.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud se nejdříve zabýval námitkou žalobce, ve které tvrdil, že provedením výsadby dle prvostupňového rozhodnutí dojde k šíření geograficky nepůvodních dřevin bez udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny, neboť smrk ztepilý a borovice lesní se původně nachází v úplně jiných vegetačních stupních a jiných podložích.

V ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je stanoveno, že na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů. V ustanovení § 43 citovaného zákona, v rozhodném znění, je pak mimo jiné uvedeno, že výjimky ze zákazu ve zvláště

chráněných územích podle § 26 v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. V ustanovení § 5 odst. 4 citovaného zákona je mimo jiné uvedeno, že geograficky nepůvodní druh rostliny je druh, který není součástí přirozených společenstev určitého regionu.

Jak již soud konstatoval ve svém rozhodnutí ze dne 20.11.2012, č.j. 15 Ca 39/2010-57, předmětný zákaz rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů je nutno vykládat tak, že se jedná o zákaz navyšování počtu druhů rostlin a živočichů ve smyslu nikoli navyšování počtu jedinců, ale zákaz navyšování (v zákoně rozšiřování) nepůvodních druhů jako kategorie botanického popřípadě zoologického systému. Z takového výkladu následně vyplývá, že pokud v nějakém relativně uzavřeném „mikroregionu“ chráněné krajinné oblasti se již jedinci nějakého geograficky nepůvodního druhu rostlin či živočichů legálně nacházejí, není předmětným ustanovením zakázáno i záměrné umístění dalších jedinců tohoto druhu v daném „mikroregionu“ do přírody.

Je třeba rovněž zdůraznit, že ani sám žalobce nijak nezpochybňuje tvrzení žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí, že uvedené druhy dřevin se zcela přirozeně v Chráněné krajinné oblasti České středohoří vyskytují a nelze je tak v rámci Chráněné krajinné oblasti České středohoří považovat za geograficky nepůvodní rostliny. Proto se ve smyslu výše uvedeného pojetí pojmu druhu rostliny nemůže jít o šíření nepůvodního druhu. Žalobcovy námitky dle jejich obsahu spíše směřují k tomu, že pro výsadbu uvedených dřevin v dané lokalitě nejsou vhodné podmínky. Tato skutečnost však v žádném případě nelze podřadit pod ochranu původní biodiverzity chráněných krajinných oblastí poskytované zákazem uvedeným v § 26 zákona o ochraně krajiny.

Správní orgány jako důvod, proč vybraly k náhradní výsadbě právě smrk ztepilý a borovici lesní, uvedly jejich vyšší schopnost absorbovat hluk. Uvedené stromy mají být vysázeny v okolí budované dálnice a skutečnost, že se jedná o neopadavé jehličnany, má mít dle správních orgánů pozitivní vliv na omezení mír hluku způsobovaného provozem budoucí dálnice. Žalobou napadené rozhodnutí tedy obsahuje stručnou úvahu správního orgánu o tom, jaké důvody jej vedly k výběru právě uvedených dřevin. Námitka žalobce, že ve spise nejsou obsaženy studie, které by prokazovaly nebezpečí nadlimitního šíření hluku v okolí dálnice je dle soudu zcela nemístná. Je obecně známou skutečností, že v okolí frekventovaných komunikací je zvýšená hlučnost v důsledku provozu motorových vozidel. Při výběru vhodné dřeviny k náhradní výsadbě k této skutečnosti správní orgány přihlédly a vybraly dřeviny, které absorbují hluk celoročně, protože jde o neopadavé jehličnany. Není nutností, aby hluk v dané lokalitě měl přesahovat hygienické limity, k tomu aby správní orgány při volbě dřevin určených k náhradní výsadbě budoucí přítomnost hluku vzaly v úvahu.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům vyhodnotil soud tyto námitky jako zcela nedůvodné.

K námitce týkající se absence závažného důvodu ke kácení, kde žalobce uvádí, že v době vydání prvostupňového a žalobou napadeného rozhodnutí neexistovalo rozhodnutí o umístění stavby a nebyla tedy náležitě doložena nutnost kácení dřevin, uvádí soud následující.

S touto žalobcovou námitkou se soud zcela ztotožnil. Pokud neexistuje rozhodnutí o umístění stavby, ze kterého by byla jednoznačně patrná nejen skutečnost, že k umístění stavby skutečně dojde, a bylo by i definováno umístění stavby do terénu, nelze přesně a odpovědně určit, které dřeviny je nezbytně nutné v souvislosti s výstavbou stavby vykácet a které zamýšlené stavbě nekonkurují. Soud považuje za nepřípustné rozhodovat o kácení

dřevin pouze na základě určité pravděpodobnosti, že předmětná stavba bude realizována v konkrétním místě pouze na základě pravděpodobnosti, odvozované od toho, že stavba je součástí liniové stavby, jejíž výstavba již započala a je vysoce pravděpodobné, že dojde k propojení již postavených částí této liniové stavby. V době rozhodování o kácení dřevin tedy nebyla známa ani technická řešení předmětné stavby (např. postavení dálničního tělesa na náspu či na zídce apod.), která mohla mít vliv na rozsah, v němž je nutné provést kácení dřevin.

Rovněž soud považuje za zcela vágní a nedostatečnou argumentaci prvostupňového správního orgánu, který bez bližšího upřesnění konstatoval, že „na některé stavby je již vydáno pravomocné územní rozhodnutí a v určitých úsecích již vlastní stavba probíhá“. Argumentaci prvostupňového orgánu nezpřesnil ani žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, přestože žalobce ve svém odvolání na tuto neurčitost prvostupňového rozhodnutí výslovně poukázal. Žalovaný pouze podotkl, že stavba je v souladu s územním plánem a že má za to, že stavebník má zájem stavbu skutečně realizovat.

V postupu správních orgánů soud spatřuje nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. a vadu řízení spočívající v dílčí nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Pro úplnost soud uvádí, že tento nezákonný postup nemůže být omluven ani snahou prvostupňového orgánu urychlit výstavbu dálnice a ušetřit finanční prostředky rychlým rozhodnutím o kácení mimo lesních dřevin.

K námitce týkající se neurčitosti a nekontrolovatelnosti uložené náhradní výsadby soud konstatuje, že i v tomto případě se ztotožnil s názorem žalobce a shledal jeho námitku jako důvodnou. Ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí je ve vztahu k parcelám č.p. 1831/1 a 1829/6 v k.ú. Stadice, p.č. 949/1, 949/2 a 949/7 v k.ú. Radejčín, p.č. 2304 a 2312 v k.ú. Moravany, p.č. 593/1 v k.ú. Dubice a p.č. 1144/2 Řehlovice uvedeno, že výsadba se provede oboustranně podél komunikace. V podmínkách pro náhradní výsadbu je pak dále uvedeno, že druhová skladba dřevin určených pro náhradní výsadbu podle komunikací je následující: javor mlč, javor klen, javor babyka, lípa malolistá, dub zimní, dub letní, jeřáb ptačí, topol osika, bříza bradavičnatá, buk lesní, olše lepkavá, jablono, třešeň, hrušeň, ořešák, slivoň. Dále je v podmínkách pro náhradní výsadbu uvedeno: „*u pozemků v majetku Správy a údržby silnic ÚK budou druhové skladby definovány při výsadbě dle konkrétního místa a typu již vysazených stromů v daném místě. Druhová skladba v jednotlivých lokalitách bude před provedením výsadby odsouhlasena Správou CHKO ČS (Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří – pozn. soudu) a Obcí Řehlovice.*“ Změna prvostupňového rozhodnutí provedená žalobou napadeným rozhodnutím se výše uvedené části výroku nijak nedotkla a tato část byla žalobou napadeným rozhodnutím potvrzena.

Soud konstatuje, že zvláštní úprava v zákoně o ochraně krajiny neobsahuje ustanovení, která by blíže stanovila náležitosti výroku rozhodnutí, kterým je uložena náhradní výsadba za vykácené mimolesní dřeviny. Na výrok je tedy nutno vztáhnout obecné požadavky na výrok správního rozhodnutí. Výrok musí být jasný, jednoznačný a srozumitelný a vrchnostenský. Na rozdíl od správních orgánů dospěl soud k závěru, že výše uvedený výrok takovým požadavkům nevyhovuje.

Předmětem správního rozhodnutí v daném konkrétním případě je stanovení náhradní výsadby, a to nejen co do počtu vysazených dřevin, ale i co do jejich umístění a druhové skladby. Soud považuje za zcela nepřijatelné, aby v samotném výroku správního rozhodnutí bylo výslovně uvedeno, že konkrétní druhová skladba výsadby bude určena z katalogu vyjmenovaných druhů dřevin až při samotné výsadbě. Úkolem správního orgánu v daném

řízení bylo mimo jiné právě stanovit i druhovou skladbu náhradní výsadby na jednotlivých pozemcích. Druhovú skladbu nemusí být nutně stanovena přesným určením počtu jednotlivých druhů dřevin na konkrétním pozemku, ale musí být stanovena již v samotném výroku rozhodnutí určitě a tak, aby byla možná případná následná kontrola dodržení ve výroku správního rozhodnutí uvedených podmínek (např. uvedením poměrného zastoupení několika druhů dřevin). Je však zcela nepřípustné, aby správní orgán ponechal skutečnost, o které měl vrchnostensky a jednoznačně rozhodnout na vůli kohokoli jiného a vyhradil si pouze právo následného odsouhlasení takové skutečnosti mimo správní řízení a udělil toto právo odsouhlasení bez bližšího zdůvodnění i jinému subjektu (Správě Chráněné krajinné oblasti České středohoří), který nebyl ani účastníkem správního řízení před správním orgánem prvního stupně.

Ve výše uvedené skutečnosti rovněž soud spatřuje nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s.

K námitce týkající se chybějícího podkladu pro stanovení hodnoty vykácených dřevin a stanovení počtu dřevin vysazovaných v rámci náhradní výsadby a v důsledku toho nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů soud uvádí následující. V prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, že *„sádkovníká hodnota byla klasifikována u 75% dřevin jako dobrá a u zbylých 25% jako špatná. Nebylo tedy zjištěno, že by se jednalo o dřeviny kvalitní až velmi kvalitní... V oblasti se nacházejí dřeviny antropogenního a přirozeného původu, vesměs průměrné dendrologické hodnoty. Ve zkoumaných lokalitách převládá přestárlá kulturní vegetace a mladá náletová zeleň.“* K rozsahu náhradní výsadby je v prvostupňovém rozhodnutí uvedeno, že bude vysazeno celkem 3690 ks nových dřevin, což je téměř osminásobek dřevin kácených.

Mezi účastníky není sporu o tom, že samotný zákon o ochraně krajiny neukládá správnímu orgánu rozhodujícímu o kácení mimolesních dřevin, aby podkladem k rozhodnutí byl mimo jiné i znalecký posudek z oboru dendrologie, který by stanovil hodnotu kácených dřevin a stanovil odpovídající náhradu za tyto kácené dřeviny. Z hlediska obecných požadavků na přezkoumatelnost správních rozhodnutí je však nutné, aby z odůvodnění správního rozhodnutí bylo jednoznačně patrné, jakým způsobem byla ohodnocena hodnota kácených dřevin a jakým způsobem dospěl správní orgán k počtu dřevin, které stanovil jako náhradní výsadbu za vykácené dřeviny. Znalecký posudek z oboru dendrologie je podkladem, který argumentaci správního orgánu značně ulehčí. Pokud však příslušný orgán disponuje vlastním odborníkem či odborníky, kteří jsou schopni relevantně předmětné skutečnosti posoudit, není znalecký posudek nutností.

V daném konkrétním případě v prvoinstančním rozhodnutí je uvedeno ve vztahu k hodnotě kácených dřevin pouze obecné a značně neurčité hodnocení hodnoty kácených dřevin bez jakékoliv konkrétní kvantifikace. Ze samotného odůvodnění rozhodnutí není zjištěné, jakou dendrologickou hodnotu měly jednotlivé dřeviny (viz *„vesměs průměrné dendrologické hodnoty“*). Není rovněž zjištěné věkové složení kácených dřevin (viz *„převládá přestárlá kulturní vegetace a mladá náletová zeleň“*). Není již vůbec patrné druhové složení kácených dřevin. Ve vztahu k počtu nových vysazovaných dřevin správní orgán pouze konstatuje, že se jedná o téměř osminásobek dřevin kácených, aniž by uvedl jakýkoliv důvod či uvážení, které jej vedly ke stanovení zrovna takového počtu. V žalobou napadeném rozhodnutí pak uvedené nedostatky prvostupňového rozhodnutí nejsou nijak odstraněny a postup prvostupňového orgánu je plně aprobován.

Soud poukazuje, že bez ohledu na právní názor správních orgánů, že nemusí vždy přistoupit ke stanovení náhradní výsadby. Odvisí to vždy pouze od jejich správního uvážení, že pokud správní orgán přistoupí k závaznému určení nějakých skutečností, byť i na základě správní úvahy, musí být tato úvaha uvedená v odůvodnění rozhodnutí přezkoumatelná a musí být uvedeny veškeré skutečnosti a podklady, které správní orgán při své úvaze hodnotil a musí být seznatelné, jak tyto podklady hodnotil. K tomu však v prvoinstančním ani v žalobou napadeném rozhodnutí správní orgány nepřikročily.

Ve výše uvedených skutečnostech spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) spočívající v dílčí nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů ve vztahu k určení rozsahu náhradní výsadby v korelaci k hodnotě vykácených dřevin.

S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalovaného výrokem ad I. zrušil pro nezákonnost a vady řízení spočívající v dílčí nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i výše citované prvoinstanční rozhodnutí Obecního úřadu Řehlovice, neboť výše zmíněná vada řízení a nezákonnost zatěžovaly předmětné řízení již v prvním stupni (§ 78 odst. 1 věty první a § 78 odst. 3 a 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 2 053,- Kč, která se skládá z částky 2 000,- Kč za zaplacený soudní poplatek a 53,- Kč za poštovné.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 22. května 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová